

AVRUPA'DA AİLE KURUMU ÇÖKÜYOR

Aydınlık Gazetesi, 13 Ağustos 2011

Yıldırım Koç

Avrupa'da aile kurumu çöküyor.

Bir erkek ve bir kadının, varsa çocuklarıyla birlikte, gönüllü ve resmi birlikteliği biçimindeki aile Avrupa Birliği'nde çöküyor.

Aile tarihsel bir olgu. Çok eski tarihlerde aile yoktu. Belki daha sonraki dönemlerde de bugünkü biçimiyle aile kalmayacak.

Ben, 36 yılı aşkın bir süredir evli biri olarak, (hâlâ) bir kadın ve bir erkeğin, sevgi, saygı ve güven temelinde gönüllü birlikteliğinin çok güzel bir ilişki olduğunu düşünüyorum. Bu ilişkinin resmi bir boyut kazanmasına da bir itirazım yok.

Ancak özellikle evlilik ilişkisi içinde kadına ve çocuklara yönelik şiddet örneklerini gördükçe, birçok erkeğin ve şiddeti kabullenen kadının, bu ilişkiye layık olmadığını düşünmüyor da değilim.

Önce Avrupa'daki gelişmeyi aktarayım.

Avrupa'da evlilikler giderek azalıyor; "tek-ebeveynli aile" denen olgu giderek yaygınlaşıyor. Bu olgu o denli yaygınlaştı ki, Avrupa ülkelerinin bazılarında doğan çocukların yarısından fazlası resmen evlenmemiş ailelere doğuyor. Fransa'da 1960 yılında doğan çocukların yüzde 6,1'i evlenmemiş ailelerin çocuğuydu. Bu oran 2009 yılında yüzde 52,9 oldu. İsveç'te 1960 yılında doğan çocukların yüzde 11,3'ü resmen evlenmemiş ailelerin çocuğuydu. Bu oran 2009 yılında yüzde 54,4 oldu. İngiltere'de bu oranlar, 1960 yılında yüzde 5,2 iken, 2009 yılında yüzde 46,3'e yükseldi. 2009 yılında doğan çocukların Belçika'da 45,7'si, Danimarka'da yüzde 46,8'i, İtalya'da 23,5'i, Hollanda'da 43,3'ü resmi evlilik olmadan doğmuş (EUROSTAT, *Demography Report 2010*, Belçika, 2011, s.69).

Peki, Avrupa daha ahlaksız mı oluyor?

"Ahlak" da toplumdaki dönemden döneme değişen bir kavram.

Belki aile kurumu çok az insanın layık olduğu bir ilişki.

Acaba kaç kadın, ekonomik açıdan bağımsızlığını kazanmış olsa ve toplumda çeşitli biçimlerde tacize uğramayacağını bilse, kendisini aşağılayan, döven, aldatan bir erkekle aynı yatağa girmeyi kabullenir, ırzına geçilmesine ses çıkarmaz?

Yukarıdaki rakamları sıradan birine söyleyiniz, büyük olasılıkla ilk tepkisi "ahlak yok zaten bu Avrupalılarda" olacaktır. Ancak biraz eşeleseniz, bu kişinin ahlak-dışı paralı veya parasız ilişkileri olduğunu görebilirsiniz.

Zina yasaktır; ancak belki muta nikahı kıyarak "harama uçkur çözmeyi" aklınca meşrulaştırmaktadır.

Belki imam nikahıyla bir ilişki kurmuştur. Belki karısının bileziklerini nataşalarla yemiştir.

<http://www.al-shia.org/html/tur/istifta/mote/> sitesinden geçici evlilik veya geçici nikah olarak çevrilebilecek ve İran'a turist olarak gidenlerin döndüklerinde ballandıra ballandıra anlattıkları muta (veya müt'a) nikahıyla ilgili bazı soru ve cevapları aynen aktarayım.

Soru 2: Dinsiz bir bayan ile muta etmek caiz midir? Kâfir bir bayan ile muta etmenin hükmü nedir? Cevap: Kitap ehli olmayan kâfir bir bayanla caiz değildir. Zerdüşt ile de ihtiyat-ı vacip gereği caiz değildir. Yahudi veya Hıristiyan bayanla muta etmenin sakıncası yoktur, fakat Müslüman eşi olmamalıdır.

Soru 3: Erkek yolculukta eşinin izni olmadan başka bir bayanla muta yapabilir mi? Cevap: Müslüman bir bayanla muta yapabilir.

Soru 5: Muta evliliği ne demektir? Cevap: Muta evliliği geçici evlilik, hüküm açısından daimi evlilik gibidir, fakat bazı hükümlerde farklıdır.

Soru 7: Yahudi veya Hıristiyan bir bayanla geçici evlilik akdini İngilizce veya başka bir dilde okumak caiz midir? Cevap: Sakıncası yoktur. Eğer kadından vekalet alınarak Arapça okuma imkanı varsa Arapça okunmalıdır. Bu da mümkün değilse başka dilde okunabilir.

Soru 13: Yurt dışına fazla yolculuk yaptığım için günaha düşmekten korkuyorum. Bu durumda hanımımın izni olmadan Ehl-i Kitap bir bayanla muta yapabilir miyim? Cevap: Caiz değildir. Kadın Müslüman olursa ancak muta yapabilirsiniz.

Soru 14: Fahişe bir kadınla muta yapılır mı? Cevap: Sakıncası yoktur. Fakat ihtiyat-ı vacip gereği tövbesinden sonra yapılmalıdır. Tövbe etmesi de zinaya davet edildiğinde kabul etmemesi ile belli olur.

Soru 20: Acaba kadın ve erkek kendileri geçici evlilik akti okuyabilirler mi? Cevap: Okuyabilirler.

Soru 21: Kadının kocam yok demesi yeterli mi? Araştırma yapmak gerekir mi? Cevap: Yeterlidir. Araştırma yapmaya gerek yoktur.

Soru 29: Kadının haberi olmadan veya kadından izinsiz ve habersiz erkek muta nikahı yapabilir mi? Cevap: Eşin izni gereklidir.

Soru 32: İslam'da mutanın müddeti, süresi ne kadardır? Cevap: İki tarafın anlaşmaları müddet miktarındadır. Fakat iki taraftan her birinin ihtimal verilen ömründen fazla olmamalıdır.

Avrupa'da aile kurumu çöküyor.

Peki bizde zaten çökmüş değil mi?

Kendimi de içinde gördüğüm çok şanslı ve akıllı küçük bir grup dışında, bir dönem resmen kıyılmış nikahı bugün de sevgi, saygı ve güven temelinde gönüllü olarak sürdüren kaç kişi var?

Avrupalı "ahlaksız" mı?

Avrupalının ahlakının bekçisi değilim; ama acaba ahlaklı gözüktüp bir aile ilişkisini sürükleye sürükleye götürürken her türlü pisliği, çeşitli gerekçelerini de utanmadan kullanarak yapanlar, ahlaklı mı?

Bir gün gelecek, sınıfsız ve sömürsü bir dünyada, herkes günlük geçim, gelecek ve yaşlılıkta da "namerde muhtaç olmama" güvencesine sahip olacak, miras veya mal bölüşümü kaygısı veya hesabı yapılmayacak, çocukların maddi yükünü devlet üstlenecek. Dünyada gerçekleştirilecek böyle bir cennette evlilik, bir deftere şahitler ve konuklar huzurunda atılan imzalar ve bir nikah defteri olarak görülmeden, çıkar hesaplarının kenara atıldığı gönüllü ve güzel bir birliktelik olacak. Şanslı ve akıllı olanların birlikteliği uzun sürecek, şanssız ve/veya akılsız olanlarsa sürekli eş değiştirecek veya yalnızlığa mahkum olacak.